

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

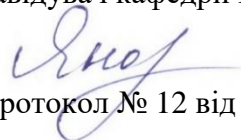
Київський інститут управління, технологій і права

Факультет «Управління і технологій»

Кафедра «Економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування»

Затверджую

Завідувач кафедри ЕМБА

В.П. Яновська

Протокол № 12 від 24 квітня 2022 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Доктор економічних наук, професор ЯНОВСЬКА Вікторія Петрівна
E-mail	v.yanovska@ukr.net
Навчальна дисципліна	Економіка транспорту
Офіційна назва освітньої програми	Транспортні технології (на залізничному транспорті)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань 27«Транспорт»	Спеціальність 275 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова

Мета вивчення дисципліни	Вивчення теоретичних та прикладних засад економіки транспорту, включаючи попит, витрати, вартість та якість послуг, вплив нормативно-правових актів та регуляторних реформ, конкуренцію між різними видами транспорту
Загальні компетентності	ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК1. Здатність до дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій. ФК4. Здатність до управління ланцюгами поставок та логістичними центрами. ФК5. Здатність до управління вантажними перевезеннями за видами транспорту. ФК6. Здатність до управління пасажирськими перевезеннями за видами транспорту. ФК7. Здатність до управління транспортними потоками. ФК8. Здатність до управління надійністю та ефективністю транспортних систем і технологій.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1 «Транспорт в системі соціально-економічних відносин»

Тема 1 Транспорт як галузь національної економіки

Місце та роль транспорту у структурі національної економіки. Значення транспорту, для глобального, національного та місцевого економічного розвитку. Транспорт як галузь національної економіки. Ринок транспортних послуг. Транспортне підприємство як господарський суб'єкт.

Ключові слова: транспорт, національна економіка, ринок транспортних послуг, транспортне підприємство.

Тема 2 Економіка транспортного підприємства

Основні засоби транспортного підприємства. Оборотні засоби транспортного підприємства. Трудові ресурси транспортного підприємства. Фінансові результати транспортного підприємства.

Ключові слова: транспортне підприємств, основні засоби, оборотні засоби, трудові ресурси, фінансові результати.

Тема 3 Попит на перевезення

Теоретична та емпірична основа для аналізу попиту на перевезення. Вибір виду транспорту, транспортного засобу. Оцінка економії часу в дорозі.

Ключові слова: попит на перевезення, вид транспорту, економія часу.

Тема 4 Транспортні витрати та ціноутворення

Теоретична та емпірична основа аналізу транспортних витрат. Ціноутворення на транспорті. Зовнішні витрати на транспорт.

Ключові слова: транспортні витрати, ціноутворення, зовнішні витрати.

Тема 5 Структура та регулювання транспортних ринків

Досконала та недосконала конкуренція на транспортних ринках. Транспортне регулювання та власність.

Ключові слова: транспортні ринки, конкуренція, транспортне регулювання.

Змістовий модуль 2 «Економіка різних видів транспорту»

Тема 6 Економіка автомобільного транспорту

Роль та характеристика автомобільного транспорту. Попит і пропозиція на автомобільному транспорті. Законодавство з автотранспортних перевезень. Інформаційні системи управління та інформаційні технології на автомобільному транспорті.

Ключові слова: автомобільний транспорт, попит, пропозиція, законодавство, системи управління.

Тема 7 Економіка залізничного транспорту

Роль та характеристика залізничного транспорту. Політика та реформи на залізничному транспорті. Законодавство з залізничних перевезень. Регіональне залізничне співробітництво, Світові тенденції розвитку залізничного транспорту. Ціноутворення на залізничному транспорті.

Ключові слова: залізничний транспорт, реформування, розвиток, ціноутворення.

Тема 8 Економіка водного транспорту

Основні тенденції світового та місцевого розвитку морського та річкового транспорту. Політика, роль та відповідальність національних та міжнародних контролюючих органів. Ціноутворення морських транспортних послуг. Економічна роль морських портів. Конкурентоспроможність портових кластерів. Портове ціноутворення.

Ключові слова: морський транспорт, річковий транспорт, морські порти, ціноутворення, портові кластери, конкурентоспроможність.

Тема 9 Економіка авіаційного транспорту

Основні тенденції світового та місцевого розвитку авіаційного транспорту. Політика, роль та відповідальність національних та міжнародних контролюючих органів. Ціни на послуги авіаційного транспорту. Управління авіакомпаніями та аеропортами.

Ключові слова: авіаційний транспорт, політика, ціноутворення, управління.

Тема 10 Транспортна політика України

Національна транспортна модель, стратегія та генеральний план.

Ключові слова: транспортна політика, транспортна модель, стратегія, план.

Індивідуальні завдання

Передбачені індивідуальні розрахункові завдання за варіантами практичних робіт, групове обговорення одержаних результатів, виконання індивідуальних дослідницьких завдань (рефератів, доповідей на конференцію), підготовка презентації.

Практична робота №1. Визначення місця транспорту у структурі національної економіки України.

Практична робота №2. Визначення показників діяльності транспортних підприємств.

Практична робота №3. Визначення обсягів перевезень вантажів і пасажирів транспортом загального користування.

Практична робота №4. Оцінка транспортних витрат.

Практична робота №5. Оцінка якості транспортних послуг.
 Практична робота №6. Оцінка конкурентного стану транспортного ринку.
 Практична робота №7. Оцінка інноваційного рівня транспортного підприємства.
 Практична робота №8. Оцінка параметрів реалізації інвестиційного проекту.
 Практична робота №9. Оцінка показників ефективності інвестиційного проекту.
 Практична робота №10. Обґрунтування вибору з альтернатив реалізації інвестиційного проекту.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання	РН1. Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем. РН3. Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати і порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики. РН6. Розробляти нові та удосконалювати існуючі транспортні системи та технології, визначати цілі розробки, наявні обмеження, критерії ефективності та сфери використання.
---------------------	--

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 40 балів Проміжний контроль – 40 балів Підсумковий контроль – (екзамен) – 20 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік). Підсумкові бали = Загальна кількість балів (перед + Кількість балів за підсумковим навчальної дисципліни підсумковим контролем) контролем	

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками

65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти:

1. Господарський кодекс України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Закон України «Про захист економічної конкуренції» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
3. Закон України «Про природні монополії» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text>
4. Закон України «Про транспорт» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД – 2010). http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html
6. Методика визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0317-02#Text>
7. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0006626-06>
8. Міжнародні стандарти фінансової звітності https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text
9. Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#Text>
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
11. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
12. Податковий кодекс України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

Базова:

13. Економіка залізничного транспорту: Навчальний посібник / [М.В. Макаренко, В.П. Яновська, В.І. Творонович, О.Р. Приймук та ін.]; кер. кол. авт. і наук. ред. В.П. Яновська. 2-ге вид., перероб. К.: 365, 2019. 364 с.
14. Економіка підприємств водного транспорту: Навчальний посібник / [В.Г. Коба, С. М. Боняр, О.Є. Бабіна, О.О. Карпенко та ін.]; кер. кол. авт. За заг. ред. В.Г. Коби. К.: ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2017. 474 с.
15. Економіка транспорту: Навчальний посібник / За ред. В.Г. Коби. К.: КДАВТБ КМУЦА, 1999. 254 с.
16. Кулаєв Ю.Ф. Економіка залізничного транспорту. 2-е вид., переробл. і доповн. К.: «Фенікс», 2012. 240 с.
17. Основы экономики транспорта: Конспект лекций и задания к самостоятельной работе для студентов 3-4 курсов всех форм обучения направления подготовки 1004 (6.070101) – «Транспортные технологии (по видам транспорта)» / Авт.: Торкатюк В.И, Пан Н.П., Коненко В.В. и др. Харьков: ХНАГХ, 2009. 159 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/11320433.pdf>
18. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємств транспорту України: монографія / За аг. ред. М.В. Макаренко. К.: ДЕГУТ, 2013. 295 с.

Допоміжна:

19. Immers L.H., Stada J.E. Basics of Transport Economics. Heverlee, February 2004 (Updated August 2007). 59 p. <https://www.mech.kuleuven.be/cib/verkeer/dwn/H111part4.pdf>
20. Kockelman K., Chen T.D., Larsen K., Nichols B. The Economics of Transportation Systems: a Reference for Practitioners. University of Texas at Austin. January 2013. 310 p. https://ctr.utexas.edu/wp-content/uploads/pubs/0_6628_P1.pdf
21. Palma A., Lindsey R., Quinet E., Vickerman R. A Handbook of Transport Economics. – Edward Elgar Pub, 2011. – 928 p. <https://econpapers.repec.org/bookchap/elgeebook/12679.htm>
22. Rodrigue J.-P. The Geography of Transport Systems, Fifth Edition, New York: Routledge, 2020. 467 p. <https://transportgeography.org/>
23. Transportation Economics. Universities-National Bureau Committee for Economic Research. January 1965. <https://www.nber.org/books-and-chapters/transportation-economics>
24. Державна служба статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
25. Офіційні сайти транспортних підприємств